

den for højt vurderet, saa er den ikke 7,000 Kr. værd. Men lad os forudsætte, at den kan det, og saa gøre det lille Regnestykke, som er saa overmaade simpelt: Hvilken Procentandel af Hartkornets Indtægt hveder saa i direkte Skat til Stat og Kommune? Det vil da let ses, at 75 Kr. af en samlet Indtægt af 320 Kr. er 23,5 pCt. Det stemmer for saa vidt ret godt med den supponerede, paa et helt andet Grundlag beregnede Skat for samtlige Landdistrikter, nemlig 21,5 pCt. i Modsatning til Kjøbenhavn og Kjøbstædernes 10 pCt. Den Afvigelse fra 21,5 pCt. til 23,5 pCt. er ikke større, end at der synes at være ret god Mening i begge to Metoder at stille Regnestykket op paa. Forholder det sig nu saaledes, at denne Oversigt er nogenlunde rigtig, forekommer det mig, at saa behøves ikke anden Bekræftelse paa min Udtalelse om, at en Skatteomlægning er nødvendig.

Den højtærede Finansminister begyndte sit Foredrag i Gaar med at sige, at den Vej, Regeringen her var slaaet ind paa, var en af dem, der kunde benyttes, og maaste den mest fremkommelige af de Veje, der overhovedet kunde være Tale om. Det er jeg enig med den højtærede Finansminister i. Det er en af de Veje, der ere fremkommelige, og da den er fremkommelig, er det efter min Mening nødvendigt at benytte den, fordi det er nødvendigt at gøre noget for at lette Hartkornshyrden. Hvis man saa spørger: Vil saa alt være evigt godt, hvis denne Foranstaltning, som her er foreslaaet, bliver gennemført, vil det let ses, at det, som man i allerheldigste Tilfælde kan opnaa til Fordel for Jordbruget, for Sognekommunerne, eller hvad man nu vil kalde det — Venævnelsen er jo ligegyldig, for vi vide alle meget godt, hvad Begrebet er, nemlig at komme til en Lettelse af det betrængte Jordbrug, det betrængte Hartkorn, eller hvad man nu vil kalde det — at det Beløb, siger jeg, der i allerheldigste Tilfælde kan oversføres til Kommunerne, hvad den højtærede Indenrigsminister ikke en Gang vil acceptere, maa komme Hartkornet alene til gode, vil være 3,832,000 Kr.; det er hele det Beløb, der vil komme Amts- og Sognekommunerne til gode. Det vil sige, at det vil kun give en Lettelse af 10 Kr. 22 Ø. pr. Td. Hartkorn, medens de sidste 10 Aars Tilvækst i Skattebyrde er 10 Kr. 67 Ø. Eller med andre Ord i samlet Sum er Tilvæksten i de 10 Aar i direkte Skatter 4,004,000 Kr., medens det samlede Beløb, som nu agtes overført til Sognekommunerne og Amtskommunerne, er 3,832,000 Kr., altsaa, det dækker ikke en Gang den Stigning

i Skattebyrden, som de sidste 10 Aar have medført. Og da ligger det jo ganske nær for Rigsdagen at spørge: Kunne vi vente, er der Sandshynlighed for, at nu Udgifterne for Kommunerne have kulmineret, er der Sandshynlighed for, at Lovgivningsmagten nu vil stoppe op med at foretage Foranstaltninger, der kunde bringe ny Byrder over paa Kommunerne? Ja, det er der ingen, der kan svare for i Øjeblikket. Jeg er mest tilbøjelig til at tro, at vi maa vente, at der af og til bliver stillet ny Krav til Kommunerne og vistnok ikke mindst, hvis man gaar til den nu foreslaaede Foranstaltning, idet man saa med nogen Føje kan sige: Nu have vi givet Kommunerne en meget betydelig Lettelse, nu kunne vi ogsaa kræve noget af dem igen. Hvis man anser det for at være sandshynligt, at noget saadant vil ske; hvis man tænkte sig, at en lignende Stigning i Udgifterne vil følge i det næste Aar indtil 1903, vil man muligvis komme til det samme endnu en Gang, som enkelte Medlemmer have anthydet i Anledning af denne Sag, idet de have benyttet Lejligheden til at lovprise Regeringen, hvad jeg ogsaa gør, for, at den er begyndt med en forholdsvis moderat Skat. Alle de ærede Talere have benyttet Ordet „begynde“, at „man er begyndt med denne moderate Skat“ o. s. v. Det er muligt, at man vil og ogsaa kan fortsætte ad denne Vej om nogle Aar, hvis det skulde vise sig nødvendigt ligesom nu at foretage en Skatteomlægning til Fordel for Jordbruget, men det stiller sig ikke just absolut tiltalende for mig, idet jeg ikke tror paa, at denne Skat vil blive modtaget af Befolkningen med ganske den samme Entusiasme, som den bliver modtaget af os her. Jeg har overhovedet nogen Tvivl om, hvorvidt man er kommen saa vidt, som den højtærede Indenrigsminister mente i Gaar, at man har forsonet sig med Indkomst- og Formuekatteprincippet i en saadan Grad, at man vil sige, at det er egentlig noget, man skal tænke paa at komme over til efterhaanden paa hele Linien.

I hvorvel jeg saa godt som nogen kender Nødvendigheden af, at der gøres et alvorligt Skridt for at lette Hartkornshyrderne, navnlig for at støtte Jordbruget og derfor paalægge denne ny Skat, forekommer det mig dog ikke, at der, der her foreslaas, er en Løsning, der fremtidig kan forhindre, at Jordbruget paa ny kan overbebyrdes med kommunale Skatter. Jeg tror, ingen vil kunne paastaa det, naar man tager i Betragtning, at det jo kun er knap og nap, at det, der nu behøves, kan dække de sidste 10 Aars Tilvækst i Skattekølsen. Nej, en Løsning